

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.266/2025/5.
A felperes:	felperes neve (felperes címe)
A felperes képviselője:	Dr. Tihanyi Ügyvédi Iroda (felperesi képviselő címe; eljáró ügyvéd: dr. Tihanyi Péter)
Az alperes:	alperes neve (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Polyecskó-Musa Magdolna kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közzszolgálati jogviszonyból származó rendelkezési állományba helyezéssel kapcsolatos közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes (43. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Debreceni Törvényszék 105.K.701.359/2023/40. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – az indokolás részbeni megváltoztatásával – helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 17.500 (tizenhétézer-öttség) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes hivatásos szolgálati jogviszonyban állt az alperesnél őrnagy rendfokozattal, a szervezeti egység neve (név1 Megye) Törzsnél, törzsfőnök szolgálati beosztásban. 2023 március végén, a külföldi misszióból történő visszaérkezését követően ugyanezen korábbi szolgálati beosztásába és szolgálatteljesítési helyére érkezett vissza, 2023. április 20. napjáig szabadságát töltötte.

[2] Magyarország Honvédelmi Minisztere a 2023. április 14. napján kelt 2772/2023. HM határozatával a felperest a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) hatálya alá tartozókra vonatkozó egyes veszélyhelyzeti intézkedésekről szóló 8/2023. (I. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 6. § (1) bekezdése alapján 2023. április 21. hatállyal, két hónap időtartamra, 2023. június 20. napjáig rendelkezési állományba helyezte. Egyidejűleg a Hjt. 42. § (2) bekezdés a) pontja alapján, szolgálati feladat ellátására a rendelkezési állományban tartás időtartamára az elszámolási, illetve a beosztás átadás-átvételi feladatok végrehajtása céljából a felperest az név2 Területvédelmi Ezred állományába vezényelte azzal, hogy vezénylése időtartama alatt a feladatait az név2 Területvédelmi Ezred ezredparancsnoka határozza meg. A felperes által személyesen név3 ezredparancsnoktól 2023. április 20. napján átvett határozat indokolása szerint a Kr. 6. § (1) bekezdése alapján a veszélyhelyzet ideje alatt a Hjt. 46. § (1) bekezdésétől eltérően két hónap időtartamra rendelkezési állományba helyezhető az állomány azon tagja, aki a betöltött beosztástól eltérő más beosztás betöltésére nem tervezett. Az állomány tagjának a más beosztás betöltésére történő tervezettségéről az állományilletékes parancsnok a rendelkezési állományba helyezésre irányuló kezdeményezéssel egyidejűleg nyilatkozik. A Honvéd Vezérkar főnöke a felperesnek a Kr. 6. § (1) bekezdése alapján történő rendelkezési állományba helyezését kezdeményezte, egyidejűleg nyilatkozott arról, hogy a jelenleg betöltött beosztásától eltérő más beosztás betöltésére nem tervezett.

[3] Ezt követően az alperes 2838/2023. HM számú határozatával a felperes hivatásos szolgálati jogviszonya a Kr. 6. § (3) bekezdése alapján 2023. június 20. napjával, felmentéssel, felmentési idő nélkül megszüntetésre került.

A kereset és a védírat

[4] A felperes keresetében a rendelkezési állományba történt áthelyezéséről hozott határozat indokolásának valóságát vitatva annak megsemmisítését kérte. Állítása szerint az akkori Honvéd Vezérkar főnöke, név4 altábornagy sem szóban, sem írásban nem kezdeményezte a rendelkezési állományba helyezését, illetve név3 ezredparancsnoktól és név5 zászlóaljparancsnoktól tudomása van arról, hogy a betöltött beosztásától eltérő beosztása kifejezetten tervezet volt, mivel a 3. zászlóaljparancsnok-helyettesi beosztásba kívánták áthelyezni. név3 állományilletékes parancsnok sem írásban, sem szóban nem tett olyan tartalmú nyilatkozatot, mely szerint nem kívánta volna őt tovább foglalkoztatni, nem tett olyan tartalmú nyilatkozatot sem, mely szerint nem volt tervezett a beosztása, a rendelkezési állományba helyezését, mint állományilletékes parancsnoka nem kezdeményezte. Ezen túlmenően álláspontja szerint a határozat nem a megfelelő eljárásrend alapján született, így több okból is jogszerűtlen, valamint indokolása nem valós és okszerű. Az alperesnél szokásos szolgálati utat és a felterjesztés rendjét ugyan nem vitatta, azonban azt állította, hogy név6 dandártábornok túllépte a hatáskörét, amikor a nevét felvevzte arra a táblázatra, melyen a

rendelkezési állományba helyezendőket vezették. Az állományparancsnoka feletteseként a felterjesztésben részt vevő név6 dandártábornoknak nem volt a táblázaton módosítási, kiegészítési jogköre, csak tartalmát tudomásul véve, változatlanul továbbíthatta volna azt.

[5] Hivatkozott továbbá arra, hogy a rendelkezési állományba helyezésének két hónapos időtartama nem 2023. június 20., hanem a Hjt. határidők számítására vonatkozó rendelkezései alapján 2023. június 21. napjával telt el, amely szintén jogszabálysértővé teszi a határozatot.

[6] Az alperes elsődlegesen az eljárás megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a Hjt. 4. § (3) bekezdése értelmében a Honvéd Vezérkar főnöke bármikor magához vonhatja az állományilletékes parancsnok jogkörét, és – a szervezetben szokásos formában és módon, a szolgálati utat követő felterjesztési láncolatot betartva – táblázatos formában nyilvánította ki, hogy mely munkavállalókat nem tervez más beosztás ellátására, és ezzel egyidejűleg mely munkavállalók rendelkezési állományba helyezését kezdeményezi. A Magyar Honvédség hierarchizált szervezetrendszeréből és a szolgálati út kötelező betartásából következően kizárólag a Honvéd Vezérkar főnökétől érkező felterjesztés a honvédelmi miniszterhez. A rendelkezési állományba helyezésről a Hjt. 42. § (1) bekezdés b) pontja alapján a miniszter, mint munkáltatói jogkörgyakorló döntött, amelyre a jogalapot a Kr. 6. § (1) bekezdése biztosította. Ezen mérlegelési jogkörben hozott munkáltatói döntés tartalma nem felülvizsgálható bírói úton, a döntést megelőző rendelkezési állományba helyezés kezdeményezéséhez, valamint az eltérő beosztásra vonatkozó nyilatkozathoz indokolási kötelezettséget jogszabály nem fűz, azokról a munkavállalót értesíteni a Kr. értelmében nem kellett. Bizonyítékként csatolta a felterjesztő e-mailek kivonatát, köztük a 2023. január 30-án név7 dandártábornok feladótól név8 alezredes mint címzett és másolatban név9 ezredes részére e-mailben küldött „összegzett javaslatok 20230129_VKF_döntés” elnevezésű táblázat kivonatát, továbbá a miniszter által végül munkáltatóként jóváhagyott, „a Kormányrendelet 1. § és 6. § szerinti személyügyi eljárások elkészítéséhez” című jegyzék kivonatát, melyeken a felperes rendelkezési állományba helyezendő személyként szerepelt. A határozatban foglalt két hónapos időtartam számításának helyességét állítva a Hjt. 15. § (4) bekezdésére hivatkozott, emellett a BH2001.90. számú eseti döntést felhívva hangsúlyozta, hogy az esetleges elírás vagy számítási hiba a határozatot jogellenessé nem tenné, csupán a hatályosság kérdését érinthetné.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Döntésének indokolásában Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) 53. cikk (1) bekezdését, a Kr. 6. § (1)-(5) bekezdéseit, a Hjt. 4. § (2)-(3) bekezdését, 7. § (8) bekezdését, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 64. § (1)-(3) bekezdéseit, 72. § (1), (4) és (6) bekezdéseit, 74. § (1)-(2) bekezdéseit, a Magyar Honvédség Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 24/2005. (VI. 30.) HM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 20.4 pontját, 37.1. pontját, 38. és 39. pontjait, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 5. § (4) bekezdését, 85. § (5) bekezdését, valamint a BH2000.227., BH2002.374., BH2001.395. számú eseti döntéseket hívta fel.

[8] Álláspontja szerint a munkáltatói döntéssel összefüggő mérlegelési jogkör a bíróság által nem volt vizsgálható, így csak az képezte vizsgálat tárgyát, hogy a felperes keresetével támadott rendelkezési állományba helyezésről szóló határozat indokolása valós és okszerű volt-e. név¹⁰ vezérőrnagy, név⁶ dandártábornok és név³ ezredes tanúk vallomását, a csatolt okirati bizonyítékokat a felsorolt jogszabályokkal összevetve arra a következtetésre jutott, hogy a felperest 2023. április 21. hatállyal – két hónap időtartamra – 2023. június 20-ig rendelkezési állományba áthelyező 2772/2023. HM határozat jogszerű, azt a honvédelmi miniszter mint munkáltatói jogkörgyakorló megindokolta, az indokolása világos és tényyszerű.

[9] A munkáltatói döntés előkészítése az alperes szervezeti felépítésének, a szolgálati útnak és a felterjesztési rendnek megfelelően történt, melynek során a Honvédelmi Vezérkar főnöke a Magyar Honvédség hierarchiájában az alacsonyabb szintről a jogkört elvonva jogszerűen dönthetett arról, hogy kit helyeznek rendelkezési állományba, illetve kinek tervezik más, további beosztását. Ezen túlmenően a döntés tartalma, azaz, hogy kik kerüljenek rendelkezési állományba, nem volt vizsgálható.

[10] Megállapította, hogy a rendelkezési állományba helyezésről szóló határozatban a két hónap időtartam naptári dátum szerint tévesen került megjelölésre, annak lejártá helyesen 2023. június 21. napja lett volna. Önmagában ez a körülmény azonban nem tette a határozatot jogellenessé, annak következménye szerint a felperes a helyes számításnak megfelelően – 2023. június 20. napja helyett – 2023. június 21. napjáig volt rendelkezési állományba helyezve.

[11] Az ítélet [103]-[105] bekezdéseiben rögzítette, hogy az alperesi érveléssel ellentétben a közigazgatási peres eljárás nem volt megszüntethető.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[12] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesi határozat megsemmisítését; másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Eljárási jogszabálysértésként a Kp. 2. § (1)-(4) bekezdéseire, 85. § (1) bekezdésére és 89. §-ára, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdésére; anyagi jogi jogszabálysértésként a Kr. 6. § (2)-(3) bekezdéseire, a Hjt. 11. § (1) bekezdésére, 63. §-ára és 189. § (1), (5)-(6) bekezdéseire hivatkozott.

[13] Rámutatott, hogy a Fővárosi Törvényszék 6.K.702.036/2023/7. számú ítélete ugyanezen ténybeli alapokon ellenkező eredményre jutott. Állította, hogy a fellebbezéssel támadott ítélet eltér a Kúria – közelebbről meg nem jelölt – döntéseiben megjelenő elvektől is, mivel a felmentés indokának valóságát és okszerűségét az alperes nem bizonyította, tartalmilag nem támasztotta alá. Hivatkozott az állományilletékes parancsnoki nyilatkozat hiányára és formai, illetve tartalmi követelményeinek megsértésére. Kifejtette, hogy a Kr. 6. § (1) bekezdése kifejezetten az állományilletékes parancsnok számára írta elő a nyilatkozattételt bármiféle utalás nélkül arra, hogy ezt a jogkört más előjáró automatikusan átveheti, illetve felülírhatja. Mivel a Kr. nem hatalmazta fel a Honvéd Vezérkar főnökét arra, hogy az állományilletékes parancsnok helyett döntsön, továbbá a perben nem merült fel az sem, hogy a Honvéd Vezérkar főnöke bármilyen írásos parancsban vagy utasításban formálisan magához vonta volna az állományilletékes parancsnoki jogkört, így a rendelkezési állományba helyezése jogellenesen történt. A neve – mivel az állományilletékes parancsnok nem tett ilyen tartalmú nyilatkozatot – csak felsőbb szinten, utólag került fel a táblázatos listára név6

dandártábornok, illetve a Honvéd Vezérkar főnöke jogszerűtlen hatáskörgyakorlása nyomán. Ebből a jogellenességből következik az is, hogy a rendelkezési állományba helyezésről szóló döntés indokolása nem felel meg a valóság és okszerűség követelményének sem, mivel az állományilletékes parancsnok tényszerűen nem tette meg a rendelkezési állományba helyezéshez szükséges kezdeményezést és nem tett olyan tartalmú nyilatkozatot sem, mely szerint más beosztásban nem tervezik a foglalkoztatását.

[14] Álláspontja szerint a két hónapos időtartam helytelen számítása nem egyszerű elírás, azzal az alperes konkrét jogszabálysértést követett el, a Kr. előírását sértette meg a két hónap lerövidítésével. A Hjt. 11. § (1) bekezdése értelmében a jogszabály megkerülésével kötött vagy jogszabályba ütköző jognyilatkozat semmis, melynek jogkövetkezménye a Hjt. 12. § (1) bekezdése szerint a jognyilatkozat érvénytelensége, amit a bíróság hivatalból vesz figyelembe. Amennyiben a rendelkezési állomány helyes lejárata 2023. június 21. napja, úgy a munkáltató még a lejárati napja előtt hozta meg a felmentésről szóló döntést, ami mindenképpen idő előttinek minősül, így a kifejtettek szerint semmis és érvénytelen.

[15] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Fenntartotta, hogy egy jognyilatkozat semmisségét, érvénytelenségét annak teljesítése, lezárulta után már nem lehet vizsgálni; mivel a felperes kereseti kérelme a határozat megsemmisítésére irányult, azt el kellett utasítani.

[16] A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben kifejtette, a felperes nem jelölte meg, hogy melyik kúriai döntésekkel és azok mely részével ellentétes az elsőfokú ítélet, így a fellebbezés nem felel meg a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglaltaknak. A más elsőfokú bíróság által hozott ítélet nem köti a bíróságot. A felperes által megjelölt eljárási jogsértések nem alaposak; a törvényszék megfelelően vizsgálta és mérlegelte a bizonyítékokat, döntését megfelelően indokolta. A Kp. 85-89. §-ait ugyan megjelölte a felperes jogszabálysértésként, de azt konkrét jogi érveléssel nem támasztotta alá, ami így nem felel meg a fellebbezés követelményeinek.

[17] A munkáltató döntési mechanizmusa, a kiválasztás szakmai szempontjai nem képezhetik a per tárgyát; a munkaszervezés körében a személyi állományon belüli későbbi tervezhetőségre vonatkozó döntés mérlegelésen alapult, annak bírói felülvizsgálatára nincs mód. Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a perbeli határozat indokolása – a csatolt okiratok és tanúvallomások által bizonyítottan – valós és okszerű volt; az ahhoz szükséges döntés meghozatala a Honvéd Vezérkari főnök hatáskörébe esett, illetve a szükséges nyilatkozat megtétele a Hjt. 4. § (3) bekezdése alapján az állományilletékes parancsnok jogkörének magához vonása útján és – indokolási kötelezettség, valamint formakényszer hiányában – megfelelő formában történt. Egyebekben kiemelte, hogy a felperes a rendelkezési állományba helyező határozat tekintetében – helytelenül – a felmentéssel összefüggésben érvelt és a jogviszony megszüntetésére vonatkozó szabályokat kívánta alkalmazni, holott a rendelkezési állományba helyezéssel a jogviszony nem szűnt meg, erre figyelemmel nem alkalmazható a Hjt. 63. §-a és 189. §-a sem. A rendelkezési állomány időtartama vonatkozásában fenntartotta korábbi álláspontját és a Hjt. 15. § (4) bekezdése szerinti számítást.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[18] A fellebbezés nem alapos.

[19] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perbeli határozat jogszerűségének felülvizsgálata körében a releváns jogszabályi rendelkezéseket megfelelően értelmezte és alkalmazta, ítéletének indoklásában a döntés indokait kellő részletességgel kifejtette, azzal a másodfokú bíróság – a rendelkezési állomány időtartamának számításával kapcsolatos indokok megváltoztatása mellett – egyetértett; a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra mutat rá.

[20] Az ítéltábla előjáróban rögzíti, hogy a felülbírálat Kp. 99. § (1) bekezdésében, 100. § (2) bekezdés b) pontjában és 104. § (1) bekezdésében meghatározott korlátaira figyelemmel nem volt figyelembe vehető a Kúria határozataiban foglalt elvektől való indokolás nélküli eltérésre történő hivatkozás, mivel a Kúria érintett határozatai nem kerültek beazonosítható módon megjelölésre, és azokat a felperes nem állította párhuzamba az elsőfokú ítélet valamely általa sérelmezett megállapításával, így nem volt vizsgálható, hogy mely közzétett kúriai határozatra hivatkozik a felperes és annak mely része az, amelytől az ítélet jogkérdésben eltér. A Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontjára vezethető vissza az is, hogy a jogkérdésben való eltérés tekintetében precedensként csak a Kúria közzétett határozatai képeznek olyan hivatkozási alapot, melytől való eltérés indokolási kötelezettséget keletkeztet, más bíróságok eseti döntései ilyen kötőerővel nem bírnak.

[21] Az ítéltábla a felülbírálat kereteit illetően megjegyzi azt is, hogy a Hjt. 63. §-a, 189. §-a és a Kr. 6. § (3) bekezdése a szolgálati viszony megszüntetésére vonatkozó rendelkezés, amely jelen pernek nem tárgya, így a felperest rendelkezési állományba helyező határozat jogszerűségének vizsgálatakor nem alkalmazandó fenti jogszabályok megsértésére alappal hivatkozni nem lehet, az ítélet ezen jogszabályhelyek alapján történő anyagi jogi felülbírálatára nincs mód.

[22] A felperes fellebbezésében konkrétan megjelölt eljárásjogi szabálysértésként a Kp. 85. § (1) bekezdésére és a 89. §-ára, a tényállás megállapításának és a bizonyítékok mérlegelésének hibájára hivatkozott. A jogsértés lényegét abban látta, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal az alperes állításainak ellentmondásait, nem követelte meg a bizonyítékokat és az indokolás nélküli táblázatos döntést elfogadta bizonyítékként; az elsőfokú bíróság a felperes jogi indokait nem, illetve nem megfelelően mérlegelte, így megsértette a Pp. 346. § (5) bekezdéseiben foglaltakat. Ezzel összefüggésben az ítéltábla rámutat, hogy a fellebbezés alapján a másodfokú bíróság számára a felülbírálat terjedelme – a Kp. 79. § (2) bekezdésével és a Kp. 78. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdésével összefüggésben – az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás, elvégzett bizonyítékértékelés és mérlegelés jogszerűségének, tehát megalapozottságának és okszerűségének, valamint a felperes ezzel kapcsolatos érvelésének vizsgálatára terjedhet ki. Amennyiben az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló adatok alapján helyesen

állapította meg, a perben lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként beszerzett, illetve a felek által rendelkezésre bocsátott bizonyítékokat értékelte, és a mérlegelése során kirívóan okszerűtlen következtetésre nem jutott az ítélete ezen megállapításainak felülmérlegelésére a másodfokú eljárásban nincs lehetőség.

[23] A felperes a bizonyítékok egybevetését, értékelését, valamint az indokolási kötelezettség megfelelését vitató fellebbezési érveivel összefüggésben releváns az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, mely szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [30/2014. (IX. 30.) AB határozat]. Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolása az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki, és nem minden egyes részletre (Kf.VII.38.187/2021/11.). Az ítéltábla ennek tükrében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében adott jogi érvelés az indokolási kötelezettség alkotmányos követelményének megfelelt, a Kp. 78. § (2) bekezdésében, 78. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdésében, valamint a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltakat nem sértette meg.

[24] A felperes fellebbezésében jogszabálysértésként a Kp. 2. § (1)-(4) bekezdéseit is felhívta, amely alapelvi rendelkezések sérelme szintén nem volt megállapítható. A fellebbezésben megsértettként megjelölt alapelvi rendelkezésekkel összefüggésben az ítéltábla hangsúlyozza, hogy ezen alapvető, garanciális eljárási kötelezettségek értékelésekor figyelembe kell venni az alapelvek érvényesülését szolgáló, azok konkrét eljárási cselekményekre leképeződését jelentő tételes eljárásjogi rendelkezéseket, az e rendelkezésekben előírt kötelezettségeket és azok bíróság általi alkalmazását. Az alapelvek ugyanis – a jogalkotó szándéka szerint – nem önmagukban, hanem a tételes jogszabályi rendelkezéseken keresztül valósulnak meg, ott fejtik ki hatásukat. A vizsgálat tárgyát ezért az alapelvi hivatkozások körében is a tényállás megállapítására, a bizonyítékok értékelésére és az indokolási kötelezettség teljesítésére vonatkozó eljárásjogi rendelkezések elsőfokú bíróság általi alkalmazása képezte, amelyeket – az előzőekben kifejtettek szerint – a törvényszék eljárása során nem sértett meg.

[25] Az eljárásjogi kifogások vizsgálatát követően az elsőfokú ítélet az alábbi körben volt anyagi jogi szempontból felülbírálható: egyrészről a perbeli határozat meghozatala, másrészről annak tartalma megfelel-e a jogszabályoknak, utóbbin belül pedig a határozat indokolása valós és okszerű volt-e, továbbá az abban meghatározott rendelkezési állományba helyezés időtartama dátum szerint mely napon ért véget és az időtartam végének megjelölésében rejlő esetleges hiba mely jogkövetkezményt vonhat maga után.

[26] Az eljárás során felmerült bizonyítékok és a felek egybehangzó nyilatkozata alapján a felperes állományilletékes parancsnoka, név3 személyesen nem kezdeményezte a rendelkezési állományba helyezését és nem nyilatkozott a más beosztás betöltésére történő

tervezhetőségéről, a tanúvallomása alapján a már meglévő beosztásában számított a felperes további foglalkoztatására.

[27] A felperes által megsemmisíteni kért határozatra a Kr. 6. §-a az irányadó, melynek (1) bekezdése szerint a veszélyhelyzet ideje alatt a Hjt. 46. § (1) bekezdésétől eltérően két hónap időtartamra rendelkezési állományba helyezhető az állomány azon tagja, aki a betöltött beosztásától eltérő más beosztás betöltésére nem tervezett. A (2) bekezdés értelmében az állomány tagjának a más beosztás betöltésére történő tervezhetőségéről az állományilletékes parancsnok az (1) bekezdés szerinti rendelkezési állományba helyezésre irányuló kezdeményezéssel egyidejűleg nyilatkozik. A jogkérdés eldöntése szempontjából azonban lényeges a Honvédség szervezetére vonatkozó további jogszabályok és előírások figyelembevétele is.

[28] A Hvt. rendezi a honvédségi szervezet irányítására és vezetésére vonatkozó szabályokat, így a 72. § (1) bekezdésében meghatározza az alá- és fölérendeltséget, a (4) bekezdésében rögzíti, hogy a szolgálati előjárót a Honvédség szervezeti rendszerében elfoglalt beosztásánál fogva a vezetése alá tartozó honvédségi szervezet tevékenységére és e szervezet személyi állományára vonatkozóan a jogszabályokban és a hatásköri szabályokban megállapított döntési jog illeti meg. Ilyen hatásköri szabálynak tekintendő a Szolgálati Szabályzat, amely 20.4. pontjának második fordulata kimondja, a parancsnok – ha jogszabály kivételt nem tesz – rendelkezik a neki alárendelt parancsnokok hatáskörével is. Mindemellett a Hvt. 72. § (6) bekezdése szigorú szolgálati út kötelező betartását írja elő – jogszabályban, vagy közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározott kivétellel – valamennyi előjáró, felettes és alárendelt részére. A legfőbb döntéshozó és szolgálati előjáró pedig a Honvéd Vezérkar főnöke, aki a Hvt. 64. § (1) bekezdése alapján hivatali felettese a Honvédségnél szolgálatot teljesítő, illetve foglalkoztatott személyi állománynak. A Hjt. 4. § (3) bekezdése szerint a Honvéd Vezérkar főnöke magához vonhatja az állományilletékes parancsnok, az előjáró parancsnok és a központi személyügyi szerv vezetője munkáltatói jogköreit.

[29] Mindezen jogszabályi rendelkezések együttes értelmezése alapján megállapítható, hogy a fölérendelt vezető az alá tartozó teljes szervezet tekintetében a személyi állományra vonatkozó döntési jogkörrel rendelkezik, illetve a Magyar Honvédség szervezeti rendszerében a Honvéd Vezérkar főnöke a szervezeti hierarchia legmagasabb szintjén az alatta álló vezetőinek döntési jogköreit, munkáltatói jogköreit jogszerűen magához vonhatja. A Kr. 6. § (1) és (2) bekezdései a Honvédség szervezetén belül egy alárendelt vezetőhöz, az állományilletékes parancsnokhoz telepítik a rendelkezési állományba helyezés kezdeményezését és a más beosztásban való nem tervezettségéről szóló nyilatkozattételt, de ez nem jelenti azt, hogy e nyilatkozatot a fölérendelt vezetők – ahogyan azt a felperes állítja – mindenféle változtatás nélkül kötelesek lennének tudomásul venni és a szolgálati úton csak azonos tartalommal továbbíthatják felfelé. Amennyiben ez lett volna a jogalkotó célja, akkor ezt kivételként konkrét jogszabályi rendelkezésben megtehetette volna, hiszen a Hvt. 72. § (6) bekezdése és a Szolgálati Szabályzat 20.4. pontja is csak kifejezett jogszabályban rögzített kivételtel hiányában, általános szabályként alkalmazandó. A Kr. azonban az általános alá-fölé rendeltség, a szolgálati út és az alárendelt hatáskörének elvonására vonatkozó általános szabályok alól nem tett kivételt, így azok a rendelkezési állományba helyezés döntési folyamata során jogszerűen alkalmazhatóak voltak.

[30] A kifejtettek értelmében a felterjesztési láncolat legvégső elemeként a Honvéd Vezérkar főnöke határozza meg a miniszter mint munkáltatói jogkörgyakorló felé irányuló kezdeményezés és nyilatkozat végleges tartalmát. Ennek pedig megfelel a per tárgyát képező határozat indokolása, amely a vonatkozó Kr. 6. § (1) bekezdésének ismertetésén túl azt rögzíti, hogy a Honvéd Vezérkar főnöke kezdeményezte a felperes rendelkezési állományba helyezését, aki a jelenleg betöltött beosztásától eltérő más beosztás betöltésére nem tervezett. Az ítéltábla tehát a jogszabályok együttes értelmezése alapján osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a határozat indokolása valós és okszerű, valamint annak meghozatala nem szenved eljárási hiányosságokban sem, mivel az a szervezetre irányadó előírások által rögzített szolgálati út és a szigorú alá-főlé rendeltség betartásával került meghozatalra.

[31] Emellett megállapította az ítéltábla, hogy az alkalmazandó jogszabályok nem írtak elő semmilyen formai megkötést sem a kezdeményezés és nyilatkozat megtétele tekintetében, sem a felterjesztés formalizálását illetően, így a szervezeten belüli e-mailen küldött táblázati forma nem ütközött semmilyen normatív előírásba, azaz jogszerűen alkalmazhatta az alperes. Ugyanígy nincs arra vonatkozó előírás, hogy a rendelkezési állományba helyezés kezdeményezését és a más beosztásba tervezettséget az alperes külön indokolni, illetve a felperessel a határozat meghozatalát megelőzően közölni lett volna köteles, így a másodfokú bíróság ezen felperesi hivatkozásokat sem találta alaposnak.

[32] Vitatott kérdésként merült fel a rendelkezési állományba helyezés záró időpontja (utolsó napja) is. E körben a Kr. 6. § (1) bekezdése egyértelműen két hónapos időtartamról rendelkezik. Az időtartam pedig a Hjt. 15. § (4) bekezdése értelmében határidőnek nem minősül, így a számítására a Hjt. 15. § (1)-(3) bekezdéseitől eltérően a naptár az irányadó. A perbeli esetben tehát a 2023. április 21-én indult két hónapos időtartam 2023. június 20. napján járt le, mivel a naptári számítás szerint az időtartam kezdő napja már az időtartam részét képezi, ekként a felperes 2023. április 21-én már a rendelkezési állománya első napját töltötte, s 2023. június 21. napja a naptár szerint már a harmadik hónap első napja lett volna. Az elsőfokú bíróság e kérdésben – erre vonatkozó egyéb jogszabályi előírás, illetve a Hjt. fenti rendelkezéseinek értelmezése nélkül – eltérő jogi álláspontot képviselt, így e tekintetben az ítélet indokolásának [101] bekezdése megváltoztatásra szorult.

[33] Miután az ítéltábla nem osztotta a felperes és az elsőfokú bíróság azon következtetését, hogy a felperes tekintetében a Hjt. 15. § (2) bekezdése szerinti határidőkre – és nem az időtartamra – vonatkozó számítás a helyes, így nem állapítható meg a határozatban foglalt rendelkezési állomány tartama meghatározásának jogszerűtlensége, ebből következően a felperesnek a Hjt. 11. §-ában foglaltak szerinti jognyilatkozat semmisségére és a Hjt. 12. §-a értelmében hivatalból is megállapítható érvénytelenségére történő hivatkozása sem foghatott helyt.

[34] Mindezekre tekintettel a fellebbezés nem tartalmazott olyan érvelést, amely az elsőfokú ítéletben foglaltak megdöntésére alapul szolgálna, ezért a Fővárosi Ítéltábla az

elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján érdemben helyesnek találta és – az indokolás részbeni megváltoztatásával – helybenhagyta.

[35] A pervesztes felperes a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében köteles az alperes perköltségének viselésére, amelynek összegét az ítéltábla – a fellebbezés benyújtásának időpontjára tekintettel a másodfokú eljárásban irányadó – a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (3) bekezdés a) pontja, valamint – a meg nem határozható pertárgyértékre tekintettel – a 3. § (2) bekezdése és (4) bekezdése alapján a tárgyaláson tett nyilatkozattal pontosított, összegszerű alperesi felszámítással egyezően állapított meg.

[36] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontjában és 46. § (1) bekezdésében meghatározott összegű (48.000 forint) fellebbezési illeték a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán a Kp. 99. § (3) bekezdése által felhívott 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 525. §-a, 96. § (1) bekezdés b) pontja, valamint 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[37] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 107. § (1) bekezdése alapján – az alperes erre irányuló kérelmére – tárgyaláson bírálta el.

[38] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. április 28.

dr. Antal Regina s.k.	dr. Józsa Ágnes s.k.	dr. Koós Szabolcs s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró